

реального володіння суб'єктом. Згідно чинного законодавства, володіння – це номінальне право або практична можливість використовувати об'єкт, проте далеко не завжди можлива реалізація такого права. Воно ще не є в повній мірі власністю в соціально-економічному розумінні.

Реальним правом відносин власності є користування, що означає використання об'єкта власності відповідно до його призначення з метою отримання вигоди. Власність як володіння й користування можуть зосереджуватися в руках одного суб'єкта або бути розділені між різними суб'єктами. Останнє означає, що користуватися річчю можна і не будучи її власником і, навпаки, можна бути власником і не користуватися об'єктом власності, віддавши це право іншому суб'єкту. Наприклад, найманий працівник, використовує засоби виробництва, не будучи їх власником, а власник підприємства сам їх, як правило, не використовує.

Реальне використання об'єкта власності пов'язане з розпорядженням, що в сучасних умовах представляє найбільш повний спосіб реалізації відносин між об'єктом і суб'єктом власності. Це дає суб'єкту право й можливість поводитися відносно об'єкта й використовувати його у рамках законодавства України практично будь-яким бажаним чином, аж до передавання іншому суб'єкту, перетворення в інший об'єкт і навіть ліквідації. У цьому контексті виділяють форми обмеженого розпорядження власністю, що називається правом господарського відання чи правом оперативного управління.

З точки зору матеріально-речового змісту власність є сукупністю об'єктів присвоєння, до яких належать засоби виробництва, робоча сила, предмети споживання, інтелектуальна власність (ноу-хау, патенти, ліцензії, послуги, інформація тощо). З погляду суспільної форми власність є сукупністю зв'язків і відносин між суб'єктами привласнення.

Згідно чинної нормативно-правової бази України залежно від суб'єктів привласнення власність поділяється на три основні типи: державна власність (якщо вона справедливо задовольняє інтереси всіх верств населення, то перетворюється на суспільну); колективна власність; приватна власність.

Державна власність – це майно, необхідне для виконання держави своїх функцій (як от: єдина енергетична система, інформаційна система, система зв'язку, транспорту загального користування, кошти державного бюджету тощо). У відповідності до Закону України «Про власність» суб'єктами права власності в Україні визнаються: народ України, громадяни, юридичні особи та держави.

Основне завдання держави в сфері управління державною

власністю як на рівні держави, так і регіонів – ефективно нею управляти, підтримувати її стійкою, стабільною і прогнозованою, що у підсумку сприятиме збільшенню надходжень до державного бюджету та підвищенню ефективності розвитку національної економіки.

Марія САМОЙЛЕНКО

слухачка магістратури за спеціальністю

«Державна служба»

(науковий керівник: д.е.н., професор кафедри менеджменту та публічного управління Толкованов В.В.)

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ РОБОТИ В ОРГАНІ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Організаційно-функціональна діяльність в органі державної влади пов'язується з організацією прийняття управлінських рішень і реалізацією функцій, які здійснюються в рамках відповідної державної політики і спрямовуються на отримання чітко вираженого кінцевого результату.

Поняття "функція" в системі державної влади є багатозначним. Функції державного управління - це самостійні, однорідні частини процесу державно-управлінської діяльності із цільовою спрямованістю, які реалізуються відповідними органами державної влади в порядку, визначеному законодавством, з метою виконання функцій держави [2].

Існує безліч функцій державного управління, які з метою упорядкування та систематизації поділяють на певні види. Подібна систематизація дозволяє повною мірою зрозуміти сутність функцій державного управління, розглянути різні аспекти діяльності органів державного управління та з'ясувати механізм реалізації таких функцій.

Розрізняють функції виконавчої влади в цілому, функції органів виконавчої влади, їх структурних підрозділів і функції посадових осіб, окремих державних службовців. Це зумовлює необхідність певної систематизації (класифікації) управлінських функцій [1;2]. Причиною існування різноманітних підходів до поділу функцій на види зумовлені різноманітністю та багатогранністю процесу державного управління.

За змістом та обсягом управління функції поділяються на загальні (носять загальний характер, притаманні органам управління на всіх рівнях, здійснюються у всіх сферах державного управління); спеціальні (здійснюються окремими суб'єктами управління в певній сфері

державного управління); допоміжні (безпосередньо не впливають на об'єкт управління, але забезпечують ефективне виконання загальних та спеціальних функцій). Ґрунтуючись на внутрішній технології управлінської діяльності, загальні функції справляють об'єктивно необхідний вплив на процеси, що відбуваються у господарській, політичній, соціально-культурній та інших сферах. Ці функції є основними, притаманними будь-якому управлінню, незалежно від того, на якому рівні та в яких галузях вони здійснюються.

За значимістю поставлених цілей функції бувають: стратегічні (спрямовані на виконання стратегічних, довгострокових задач та цілей); операційні (направлені на виконання поточних, повсякденних задач та цілей).

За сферами впливу реалізація функцій здійснюється в сферах: економічній; соціальній; права; оборони.

За напрямком впливу функції поділяються на: прямі і опосередковані, а за сутністю впливу: політичні і технічні.

На наш погляд, виходячи з визначення функцій державного управління як процесу здійснення впливу на суспільні відносини, можна виділити наступні види функцій державного управління, які в свою чергу можуть бути окремими стадіями здійснення системи управління в органі влади: прогнозування; планування; організація; регулювання; координація; облік (статистика); контроль.

До основних функцій, що реалізуються органами виконавчої влади в їх діяльності, можна віднести: забезпечення законності і правопорядку; охорону прав, свобод і законних інтересів громадян; соціально-економічний розвиток відповідних територій; участь в установленому порядку у складанні і виконанні Державного та місцевих бюджетів; регулювання цін та тарифів; управління майном; приватизація і підтримка підприємництва; функціонування житлово-комунального господарства; побутове, торговельне, транспортне, телекомунікаційне обслуговування населення; використання та охорона земель, природних ресурсів і охорона довкілля; реалізація державних гарантій у сфері праці та зайнятості населення; соціальне забезпечення та соціальний захист населення.

Відповідно до прийнятого Закону України "Про державну службу" [3] базовими функціями державного службовця в органі влади стануть:

1) аналіз державної політики на загальнодержавному, галузевому і регіональному рівнях та підготовки пропозицій стосовно її формування, у тому числі розроблення та проведення експертизи проектів програм,

концепцій, стратегій, проектів законів та інших нормативно-правових актів, проектів міжнародних договорів;

2) забезпечення реалізації державної політики, виконання загальнодержавних, галузевих і регіональних програм, виконання законів та інших нормативно-правових актів;

3) забезпечення надання доступних і якісних адміністративних послуг;

4) здійснення державного нагляду та контролю за дотриманням законодавства;

5) управління державними фінансовими ресурсами, майном та контролю за їх використанням;

6) управління персоналом державних органів.

Удосконалення організаційно-функціональної діяльності органу влади в умовах реформування системи державного управління є нагальним завданням підвищення дієвості і результативності їх роботи та посилення довіри громадян.

Література:

1. Левенець Є. Функціональна складова діяльності центральних органів виконавчої влади в сучасній Україні / [Електронний ресурс] - Режим доступу: www.irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiiirbis_64.exe?

2. Мельник А.Ф. Державне управління: підручник / Мельник А.Ф., Оболенський О. Ю., Васіна А. Ю. / за ред. д-ра екон. наук, проф. А. Ф. Мельник – К.: Знання, 2009. — 582 с.

3. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 р., №889-VIII / [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/889>

4. Толкованов, В. В. Концептуальні підходи до процесів забезпечення якості управління в органах місцевого самоврядування / В. В. Толкованов // Менеджер. – 2012. – №4. – С. 200-207.